

ÚRAD PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE
Inštitút verejného obstarávania - oddelenie metodiky
Ružová dolina 10, 821 09 Bratislava

Ministerstvo investície, regionálneho
rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
Ing. Milan Krajčo
Odbor kontroly verejného obstarávania
Račianska 153/A
P. O. Box 1
830 03 Bratislava

Váš e-mail /zo dňa
05. 12. 2022

Naše číslo
15122-5000/2022

Vybavuje
Ing. Kapronczaiová

Bratislava
22. 11. 2022

Vec:
Metodické usmernenie

Elektronickou poštou zo dňa 24. 10. 2022 ste sa obrátili na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) so žiadosťou o metodické usmernenie k aplikácii zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

V žiadosti uvádzate, cit.:

“Dovoľujem si Vás požiadať o metodické usmernenie k výkladu ustanovenia §18 ods. 3 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej ako „ZVO“).

Podľa §18 ods. 3 zmluvu, rámcovú dohodu alebo koncesnú zmluvu možno zmeniť počas jej trvania bez nového verejného obstarávania aj vtedy, ak hodnota všetkých zmien je nižšia ako finančný limit pódia § 5 ods. 2, ak ide o zmluvu a rámcovú dohodu, alebo pódia § 5 ods. 7, ak ide o koncesnú zmluvu a zároveň je nižšia ako

a) 15 % hodnoty pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác,

b) 10% hodnoty pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo na poskytnutie služby, alebo

c) 10 % hodnoty pôvodnej koncesnej zmluvy, ak ide o koncesiu.

Podľa ods. 4 zmenou podľa odseku 3 sa nesmie meniť charakter zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy.

Prosím Vás o usmernenie ako postupovať v nasledovných prípadoch (vo všetkých uvedených prípadoch sa pre zjednodušenie zmluvou o dielo myslí zmluva na stavebné práce):

1. Verejný obstarávateľ/obstarávateľ uzatvoril dodatok č. 1 k zmluve o dielo (práce), pričom dodatok bol uzatvorený podľa §18 ods. 1 písm. b) alebo c) a zmena zmluvy podľa dodatku č. 1 mala hodnotu 44% pôvodnej zmluvy o dielo. Môže verejný obstarávateľ uzatvoriť

dodatok č. 2 k zmluve o dielo podľa §18 ods. 3 ZVO (t. j. bez toho, aby boli splnené podmienky pre zmenu zmluvy podľa §18 ods. 1)? Môže uzatvoriť dodatok č. 2 aj keď hodnota zmeny podľa dodatku č. 2 je 14%?

2. Verejný obstarávateľ/obstarávateľ uzatvoril dodatok č. 1 k zmluve o dielo (práce), pričom dodatok bol uzatvorený podľa §18 ods. 1 písm. a) alebo e) a zmena zmluvy podľa dodatku č. 1 mala hodnotu 44% pôvodnej zmluvy o dielo. Môže verejný obstarávateľ uzatvoriť dodatok č. 2 k zmluve o dielo podľa §18 ods. 3 ZVO (t. j. bez toho, aby boli splnené podmienky pre zmenu zmluvy podľa §18 ods. 1)?

3. Verejný obstarávateľ/obstarávateľ uzatvoril dodatok č. 1 podľa §18 ods. 3 ZVO (bez toho, aby splnil dôvody pre zmenu zmluvy podľa §18 ods. 1 ZVO). Touto zmenou sa nemenil charakter zmluvy a hodnota zmeny predstavovala 14%. Následne verejný obstarávateľ/obstarávateľ uzatvoril dodatok č. 2 v súlade s §18 ods. 1 ZVO a zmena zmluvy mala hodnotu 44% pôvodnej zmluvy o dielo. Je uzatvorený dodatok č. 1 v súlade so ZVO aj keď došlo k celkovej zmene zmluvy o viac ako 15%?“

V predmetnej veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

Na úvod uvádzame, že podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžf/39/2009 zo dňa 17.03.2010, metodické usmernenie úradu **nepredstavuje právne záväzný výklad zákona o verejnom obstarávaní, ani individuálny správny akt s konštitutívnymi účinkami.**

Zároveň dávame do pozornosti, že podľa § 147 písm. h) zákona o verejnom obstarávaní úrad metodicky usmerňuje účastníkov procesu verejného obstarávania. Úrad v rámci metodického usmerňovania **nepreberá kompetencie jednotlivých účastníkov procesu verejného obstarávania** pri realizácii konkrétnych verejných obstarávaní, resp. **nenahrádza oprávnenia a povinnosti, ktoré im z tohto postavenia vyplývajú** pri uskutočňovaní verejného obstarávania. K samotnému záveru, **či určitý postup zadávania zákazky korešponduje s povinnosťami zakotvenými v zákone o verejnom obstarávaní, je možné dospieť len po dôslednom preskúmaní a zhodnotení skutkového stavu a konkrétnych okolností predmetného prípadu, vychádzajúc z kompletného spisového materiálu týkajúceho sa postupu zadávania posudzovanej zákazky.** Posúdiť relevantnosť krokov verejného obstarávateľa v zákonom ohraničenom rámci, v predmetnom prípade, možno teda až na základe vykonanej kontroly, spočívajúcej v úplnom zistení skutkového stavu a následného porovnania súladu konania kontrolovaného s ustanoveniami zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené a všeobecnú formuláciu žiadosti aj naša odpoveď bude poskytnutá vo všeobecnej rovine.

Uplatnenie pravidiel pre zmenu zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy predstavuje výnimku z povinnosti použitia nového postupu zadávania zákazky. Možnosť úprav zmluvy, rámcovej dohody by sa mala používať mimoriadne opatrne a jej cieľom by nemalo byť obchádzanie zákona o verejnom obstarávaní a princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie a transparentnosti, na ktorých je tento zákon založený. **Dôkazné bremeno**, pokiaľ ide o okolnosti, ktoré umožňujú uplatnenie výnimky, **nesie verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ.**

Zákon o verejnom obstarávaní v § 18 vymedzuje, za splnenia akých okolností je možné vykonať zmeny zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas ich trvania. Je na každom verejnom obstarávateľovi a obstarávateľovi, aby dôkladne preskúmal ustanovenia ním

uzavretej zmluvy a okolnosti, ktoré vedú k potrebe jej úpravy zmluvy. Pokiaľ sa verejný obstarávateľ rozhodne pristúpiť k zmene zmluvy (resp. k uzatvoreniu tzv. dodatku), je povinný každú takúto zmenu viesť náležite odôvodniť kontrolným orgánom.

Otázkam možnosti zmeny zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy sa úrad venoval vo viacerých metodických usmerneniach, ktoré sú zverejnené [na webovom sídle úradu](#). K uvedenej problematike úrad vydal aj [všeobecné metodické usmernenie č. 10-2019](#).

Ako vyplýva z metodickej praxe úradu zmenu zmluvy podľa § 18 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, t. j. **zmenu de minimis je možné uskutočniť bez splnenia ktorejkoľvek z podmienok uvedených v § 18 ods. 1 zákona**. To znamená, že v prípade, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ neprekročí zákonom stanovené hranice, môže zmeniť zmluvu na základe akéhokoľvek relevantného dôvodu a nie je viazaný dôvodmi na zmenu zmluvy uvedenými v ods. 1 predmetného ustanovenia. To poskytuje zmluvným stranám širokú škálu možností, a teda aj vysokú mieru flexibility na riešenie akýchkoľvek problémov vzniknutých počas plnenia zmluvy. Tento dôvod zmeny zmluvy teda nekladie pre účely pravidiel verejného obstarávania po vecnej stránke nároky na odôvodnenie jeho uplatnenia, v dôsledku neho však nesmie dochádzať k zmene charakteru zmluvy (§ 18 ods. 4), ako aj k účelovému obchádzaniu pravidiel verejného obstarávania.

Situáciu, ktorú opisujete vo vašej prvej otázke, zákon o verejnom obstarávaní nevylučuje. Ak budú naplnené podmienky na zmenu zmluvy podľa § 18 ods. 1 písm. b) a písm. c) a verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ sa rozhodne uzatvoriť dodatok a zároveň má v úmysle aplikovať aj pravidlo zmeny zmluvy podľa § 18 ods. 3 zákona (predpokladáme, že dôvody na zmeny zmluvy sú objektívne odlišiteľné a snahou verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa nie je obchádzanie pravidiel o zmene zmluvy ani vyhnutie sa postupom podľa zákona), nie je vylúčená možnosť uzatvoriť ďalší dodatok za predpokladu splnenia všetkých zákonných podmienok pre zmeny zmluvy.

Odpoveď na prvú časť druhej otázky a konkrétne vyhodnotenie situácie, že dodatok č. 1 bol uzatvorený podľa § 18 ods. 1 písm. a) a dodatok č. 2 podľa § 18 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, bude zrejme závisieť od pôvodne uzatvorenej zmluvy a od špecifikovaného rozsahu a povahy možných úprav a podmienok ich uplatnenia. Pri posúdení situácie, v ktorej dodatok č. 1 bol uzatvorený podľa § 18 ods. 1 písm. e) a dodatok č. 2 podľa § 18 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, sa treba v prvom rade venovať otázke, či navýšenie o 44% skutočne nepredstavuje podstatnú zmenu. Vo všeobecnosti ale je možné uviesť, že kumulácia dôvodov podľa § 18 ods. 1 písm. a) alebo e) a § 18 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní vylúčená nie je.

Pri hľadaní odpovede na Vašu tretiu otázku je potrebné analogicky vychádzať z vyššie uvedených odpovedí.

Posúdenie konkrétneho prípadu však závisí od viacerých okolností (napr. od druhu predmetu plnenia, skutočných dôvodov na zmenu zmluvy a predovšetkým od spôsobu určenia predpokladanej hodnoty zákazky). To, či zo strany verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa došlo alebo nedošlo k účelovému konaniu s cieľom vyhnúť sa použitiu príslušného náležitého postupu je možné posúdiť ad hoc na základe vykonanej kontroly.

S pozdravom

JUDr. Ivan Holíč
vedúci oddelenia metodiky